

»Jaz nimam, verujte mi, gospa poslančeva, prav nobenega veselja za nove toalete, le prisiljena se vdajem modi — kaj pa hočem; ko se ji vsi pokoravajo, naj bodem li jaz izjema?«

»Potrebuje pa gospodična tem več, ki je mlada in lepa — čestitam vam, pravijo, da je najdražestnejša med venčkom, ki se je letos zbral pri plesnih vajah v čitalnici. — — Gospodična Angela, oprostite, kako pa vam ugaaja pomladanska številka »Mode«?«

»Hvala, izborno! — Sploh mi je dunajski kroj bolj všeč nego pariški.«

Jančnica ji je pritrđila.

»Ah, kaj moda!« se je vtaknil brzo Sturm vmes, »bodi taka ali taka, ne škoduje itak nikomur ne, koristi pa kvečjemu tvrdkam v prestolnici. Moj princip je pravzaprav: živimo filistrsko — ne filistrsko po naše, nego bodimo velikomestni filistri! Jaz pravim: prijatelj, uživaj, dokler imaš, kaj ti mari vse drugo — moda in podobne fraze, katere nekateri toliko cenijo. Gospoda, jaz sem epikurejec...«

Jančnica se je namrdnila o teh duhovitih opazkah Sturmovih, a silno so imponirale komptoaristu in pa suplentu, ki je sedel poleg njega, in oba sta hitela Sturm pritrjevati.

»Ha, ha — in ni li to pravo načelo? Zakaj ne bi bilo — prosim vas — ko se po njem ravna ogromna večina sedanje inteligeunce — hm, in pa tudi — praktično je najbolj!«

»Pravzaprav je res«, je pripomnila Jančnica, »a da bi vsakomur ugajalo, jako dvomim.«

(Dalje prihodnjič.)

L I S T E K.

»Slovenske Matice« knjige za l. 1898. so izšle minoli mesec. Ker jih nismo še utegnili dostojno pregledati in presoditi, priobčimo prihodnjič daljše poročilo in podrobne ocene o njih. Knjige, ki jih je podala Matica Slovencem za l. 1898., so pa nastopne: 1.) *Knezova knjižnica*. V. zvezek: *Slike in povesti* (8). Fr. Ks. Meško. — Strellov »Popotnik«. Knjižnozgodovinska črtica. Fr. Levec. — Pesmi. Anton Medved. — Ob stoletnici Janeza Vesela Koseskega. Fr. Levec. — 2.) *Zabavna knjižnica*. XI. zvezek: Cerkniško jezero (s slikami in zemljevidom). Spisal Jožef Žirovnik. — 3.) *Slovenske narodne pesmi*. IV. snopič. (Konec I. zvezka.) Pri povedne pesmi. Uredil prof. dr. Karol Štrekelj. — 4.) *Zgodovina slovenskega slovstva*. IV. del. 3. zvezek. Spisal prof. dr. K. Glaser. — 5.) *Elektrika, nje proizvajanje in uporaba*. II. del. Spisal Ivan Šubic. 6.) *Letopis za l. 1898*. Vsebina: Meščanski špital, (daneski h kulturni zgodovini ljubljanskega mesta). Ivan Vrhovec. — Nekaj o razmerju slovenskih Trubarjevih spisov k protestantskim

hrvatskim knjigam. Dr. Fr. Vidic. — Ivan Turjaški, krajiški zapovednik. Ivan Steklasa. — Slovarski in besedoslovni paberki. L. Pintar. — Duševna izobrazba človeštva in žensko vprašanje. Ivan Bernik. — Veliki šenklavški zvon v Ljubljani — čigav je? Ivan Vrhovec. — Bibliografija slovenska. R. Perušek. — Letopis »Slovenske Matice«. E. Lah.

Popevčice milemu narodu. Speval Anton Hribar (Korinjski). V Celju tiskal in založil Dragotin Hribar. 1898. Pred nami leži zvezek Hribarjevih pocizij. Zakaj je pesnik objavil spredaj tudi svojo podobo in to baš v taki poziciji, mora vedeti že sam. Okusi so pač različni! — Ali ta naslov: »Popevčice! Balade, romance, junaške pesmi se vendar ne morejo imenovati »popevčice! Kratke lirske pesmice, takšne, ki se uglasbijo, bi se že lahko tako imenovalle. Naslov pa se že vendar razteza na vso knjigo. Ali tiči za imenom »Popevčice« — skromnost? Pa ti skromnosti nekoliko kontrastuje dočni portret. — No, bodisi kakorkoli.

Knjiga je razdeljena v lirske pesmi, balade in junaške pesmi. Najboljši je poslednji, najslabši prvi del. Res, da noben pesnik ni ekskluzivno lirski ali epski; o Hribarju pa bi skoro trdili, da je edino le epik. Lirika se mu kratko in malo ne izponaša — to mu je že marsikdo opomnil — najmanj pa takrat, kadar zaide v višje ozračje, kadar je refleksiven ali doktrinaren. Takrat je njegova pesem rimana — proza. Kako raztegnjena je na primer pesem »Ne obupuj, Ljubljana bela!« V vseh možnih stavkih istega pomena opisuje nje nesrečo vsled potresa. Dobro je vsaj, da strogo lirske pesmi sploh mnogo ne obseza prvi del, najsitudi je pesnik vzporedil pod to zaglavje pesmi od 30. do 71. strani.

Epskega talenta, kakor smo omenili, Hribarju ne moremo odrekati, in sicer je njegova stroka romanca z narodno snovjo, ki jo zna on včasih spesnit z jasno, lahkotno in gladko tekočo diktijo. Seveda, taka romanca je potem isto, kar idila. Ta genre se Hribarju najbolj izponaša in preprostim bravcem najbol prija, ker zna često zadeti tisti »narodni« ton. Zato bi bilo zanj primerno mesto v knjigah družbe sv. Mohorja. Baladi pa Hribar ni več kos. In čisto napacne nazore imajo o baladi tisti kritiki, ki so Hribarja hvalili baš zaradi njegovih balad! Nobena izmed pesmi, uvrščena pod oddelkom »Balade«, pa ni prava balada, ampak navadna povest!

Nesrečna epska razbljenjenost in gostobesednost zmedeta mnogokrat potrebno plastiko in preprečita tako zvane epske skoke, ki so baladi to, kar telesu kosti. Vzemi mu okostje, in telo se sesede. V tem pogledu mu Aškerčeva muza klič: »Prid', zidar, se les učit!« . . . In še nekaj! Res je, da nosi balada že po svojem bistvu na sebi mrakoten značaj, ne sme pa biti temna, nejasna, neumevna ali dvoumna. Prvi pogoj vsakega pesniškega izdelka je ta, da ga bravec ume in sicer prav tako kakor pesnik sam, in da se da razlagati samo po eni poti. Te jasnosti pri Hribarju včasih pogrešamo in navadno v najboljših snoveh. — Mimogrede ga opozarjamo tudi na to, da pri peterostopnih »srbskih« trohajih ne sme nikdar manjkati za drugo stopico diareze, ki je v pesmi »Boj pri Sisku« pogrešamo. Med njegovimi »junaškimi« pesmimi je »Zadnji knez« pravi epski biser.

A. M.

Erotika. Zložil Ivan Cankar. V Ljubljani 1899. Natisnila in založila Kleinmayer & Bamberg. Cena 1 gld., po pošti 1 gld. 3 kr. O elegantno opremljenih pesmih, ki so na 115 straneh razvrščene v skupine: